

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

HUKUK BÖLÜMÜ

Esas No : 1982/10

Karar No : 1983/8

ÖZET : Pelediyenin özel mülkiyetinde ola taşınmazın satışının iptalinden do an anlaşmazlığın, konu; tasarruf ve mülkiyet hakkına ilişkin bulunduğundan, ve ortada idari bir karar olmadığından özel hukuk hükümlerine göre Adli Yargı yerinde gözi mesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : Kemal Canlı

Vekili : Av. Oğuz Kart-Cihanbeyli

Davalı : Cihanbeyli Belediye Başkanlığı

Vekili : Av. Fikri Canpolat, Muhamet Halıcı-Aynı yerde

O L A Y : Davacı; Cihanbeyli Pelediyesinden 20.11.1968 günlü, 378 sayılı Pelediye Encümeni kararı ile ofis civarında 568 m² arsa satın almış, bedelin bir kısmını öde-miş kalan 850.60 lira borcunu ödemediğinden dolayı aynı encümenin 28.2.1974 günlü, 63 sayılı kararı ile satış iptal edilmiştir.

Bunun üzerine davacı; satış kararını davalının tek taraflı olarak iptal etme yetkisinin bulunmadığını, beyan ederek davalı belediyenin müdahalesinin menine ve bakiye bedelin tevdi mahalinin tayin olunmasına karar verilmesi isteğiyle, Cihanbeyli Asliye Hukuk Mahkemesine dava açmıştır.

Cihanbeyli Asliye Hukuk Mahkemesi, 2.12.1975 gününde, 1974/504-1975/426 sayı ile; davanın kabulüne karar vermiş, Yargıtay 8. Hukuk Dairesi'nin 22.9.1976 günlü, 1978/1565-6984 sayılı bozma ilamı üzerine 28.12.1979 gününde, 1978/14-1979/569 sayı ile; yeni-den verdiği davanın kabulüne ilişkin kararı; Yargıtay 8. Hukuk Dairesi'nce 27.3.1980 gün-lü, 1980/3101-3159 sayılı ve "İdari karar (Belediye encümeninin) yöntemine uygun biçimde İda-ri Yargı organınca iptal ettirilmedikçe dava konusu taşınmaz hakkında genel mahkemelere açılan el atmanın önlenmesi davası dinlenemez" gerekçesiyle bozulmuştur.

Bozuya uyarak yapılan yarıllama sonunda anılan mahkeme 29.9.1981 gününde, 1981/181-368 sayı ile; Yargıtay'ın son bozma ilamındaki gerekçeye dayanarak ve bu ge-rekçeyi aynen tekrarlar davanın reddine karar vermiştir.

Bunun üzerine davacı; Cihanbeyli Belediye Encümeninin, satışını iptal eden 28.2.1974 günlü, 63 sayılı kararının iptali istemiyle Danıştay'da idari dava açmıştır.

Danıştay 8. Dairesi, 19.3.1982 gününde, 1982/1925-224 sayı ile; Uyuşmazlığın belediyenin özel mülkiyetinde bulunan taşınmazın satışına ilişkin kararı iptal eden Pelediye encümeni kararından doğduğu, bu neteliğine göre çözümünün Adli Yargı'nın göre-vine girdiği gerekçesiyle; davanın görev yönünden reddine karar vermiştir.

Davacı; 12.5.1980 günlü dilekçe ile Adli ve İdari Yargı organlarında veri-len görevsizlik kararları nedeniyle olumsuz görev uyuşmazlığı oluştuğunu ileri sürerek

bunun giredilmesini istemiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü; Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, Zekai Üzdil, Şerafettin Seyhun, Şerafettin Kaya, Erçetin Yorgancıoğlu, Mustafa Şahin ve Melmet Karaarslan'ın katılmalarıyla yaptığı 17.1.1983 günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Tetkik Hakimi M. İlhan Dinç'in raporuyla dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı ve Danıştay Başsavcılığı'nın olumsuz görev uyuşmazlığı oluşmadığından başvurunun reddi yolundaki usule ilişkin görüşleri alındıktan ve daha sonra anlaşmazlığın İdari Yargı yerinde görülmesi gerektiği yolundaki düşünceleri dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

Özün incelenmesine geçmeden önce usule ilişkin bir konu üzerinde durmak ve bu konuyu karara bağlamak gerekmektedir.

2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesi; olumsuz görev uyuşmazlığının bulunduğu ileri sürülebilmesi için Adli ve İdari Yargı yerlerince tarafları, sebebi ve konusu aynı olan davada görevsizlik kararı vermeleri gerektiği hükmünü içermekte, Adli ve İdari Yargı yerlerinde açılan davanın; tarafları, sebebi ve sonuç olarak konusu aynı ise de, İdari Yargı yerinin açık görevsizlik kararına karşın, Adli Yargı yeri kararı bu açıklığı taşımamaktadır. Bu duruma göre anılan kararın görevsizlik kararı olup olmadığı, ortada iki ayrı görevsizlik kararı bulunup bulunmadığı ve olumsuz görev uyuşmazlığının oluşup oluşmadığı konusu açıkça belirlenmelidir.

Adli Yargı yerinde açılan davada, bu mahkemece verilen ve davanın kabulüne ilişkin 20.12.1979 günlü, 1978/14-1979/569 sayılı karar, Yargıtay 8. Hukuk Dairesinin 27.3.1980 günlü, 1980/3101-3159 sayılı kararıyla ve "(Belediye Encümeninin) İdari kararı yöntemine uygun biçimde İdari Yargı organınca iptal ettirilmedikçe dava konusu taşınmaz hakkında yerel mahkemelerce açılan el atmanın önlenmesi davası dinlenemez" gerekçesiyle bozulmuş ve bozmaya uyularak yapılan yargılama sonunda, bozma ilamındaki gerekçeye dayanılarak ve bu gerekçe tekrar edilerek 29.9.1981 günlü, 1981/181-368 sayı ile davanın reddine karar vermiştir.

Yargıtay 8. Hukuk Dairesinin 27.3.1980 günlü, 1980/3101-3159 sayılı bozma kararına ve bu kararın gerekçesine, Adli Yargı yerinde bu bozma kararına uyularak verilen 29.9.1981 günlü, 1981/181-368 sayılı karar münderecatına ve anılan kararların nitelik ve doğrulukları sonuca göre, Adli Yargı yerince verilen kararın bir görevsizlik kararı olduğu sonucuna varılmakta ve böylece Adli ve İdari Yargı yerlerince iki ayrı görevsizlik kararı verilmiş olmakla, 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde belirlenen olumsuz görev uyuşmazlığının tüm koşulları gerçekleştiğinden, ortada oluşmuş olumsuz görev uyuşmazlığı bulunmaktadır.

Bu nedenle, Adli ve İdari Yargı kararları arasında olumsuz görev uyumsuzluğunu koşullarının oluştuğu; Şerafettin Seyhun ve Mehmet Karaarslan'ın karşı oylarıyla ve oyçokluğuyla kararlaştırıldıktan sonra esasın incelenmesine geçildi.

Adli ve İdari Yargı yerlerinde açılan davada; sonuç olarak Belediye Encümenince alınan satış kararının, yine encümenince tek taraflı olarak iptal edildiğinden bahisle, bu konuya ilişkin kararın iptali ve böylece Belediye'nin satış kararına konu olan taşınmazın müdahalesinin men'i amaçlanmaktadır.

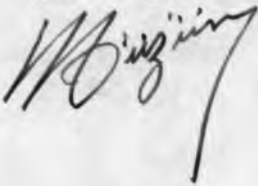
Bu duruma göre Belediye Encümeni kararının niteliğinin incelenmesi gerekir. Belediye Encümeninin anılan kararı kamu erki kullanılmadan, özel hukuk hükümlerine göre yapılan ve belediyenin özel mülkü olan bir taşınmazın satışına ilişkin bulunan satış sözleşmesine aykırılıktan dolayı, bu satışın iptaline ilişkin bir karar bulunduğundan idari bir karar niteliği taşımamaktadır. Şu hale göre anlaşmazlık özel hukuk hükümlerine göre yapılan sözleşmeye aykırılık bulunup bulunmadığına ve buna ilişkin Belediye Encümeni kararının yerinde olup olmadığına ve sonuçta Belediye'nin müdahalesinin men'i gerekip gerekmediğini ilişkin bulunduğundan, özel hukuk hükümlerine göre çözümlenmesi gereken bir anlaşmazlık niteliği taşımaktadır.

Bu anlaşmazlığın çözüm yeri ise Adli Yargı yeri olduğundan davanın Adli Yargı yerinde görülmesine karar verilmelidir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine bu nedenle Cihanbeyli Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 29.9.1981 günlü, 1981/181-368 sayılı kararının kaldırılmasına Şerafettin Kaya'nın karşı oyuyla ve oyçokluğuyla 17.1.1983 gününde kesin olarak karar verildi.

Başkan

Servet Tüzün

Üye

Zekai Özgül

Üye

Şerafettin Kaya

Üye

Mustafa Şahin

Üye

Şerafettin Seyhun

Üye

Erçetin Yorgancıoğlu

Üye

Mehmet Karaarslan

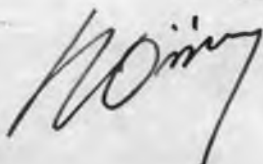

Nu 24-2

G/T.

Bu kararın Perşah gırtlakla yayını uygundur.

Başkan

HUKUK BÖLÜMÜ

Esas No : 1982/10

Karar No : 1983/8

KARŞI OY YAZISI

Dava dosyasının incelenmesinde belediyece dava konusu arsa 1580 sayılı Yasa'nın 15.maddesinin 68.bendi gereği yapılmıştır.Buna göre beldenin gelişmeye müsait yerlerini plana göre tanzim ederek inşaat yapmak isteyenlere satmak ve bu yolla ihtikara engel olmak gayesi güdülmektedir.

Gerek 1980 sayılı Yasa'nın sözü edilen maddesi ve gerekse 2490 sayılı yasaya göre yapılan satışların kamu kudretine ve kamu yasaları hükümlerine göre yapıldığı hususu açıktır.Bu satışlar nedeni ile çıkan uyuşmazlıklar idari yargıda çözümlenmektedir.

Satıştan sonra bazı nedenler ileri sürülerek belediye encümenince satışın iptali yolunda verilen kararda aynı niteliktedir ve çözümü idari yargıya ait olması gerekir. Belediye ile davacı arasında bir mülkiyet ihtilafı söz konusu değildir.Belediye encümeni bir idari karar almış ve bu kararın iptal edilip edilmeyeceği herhangi yargı yerinde bu davaya bakılacağı uyuşmazlık konusudur.(satışın iptali ilgili dava)

Nitekim Yargıtay 8. Hukuk Dairesi de bu idari karar yöntemine uygun olarak iptal edilmedikçe genel mahkemece el atmanın önlenmesi davacı dinlenemez demektedir.

Açıklanan nedenlerle anlaşmazlığın Adli Yargıda çözülmesi gerektiği yolundaki çokluk kararına karşıyım.

Üye

Şerafettin Kaya

G/T.